

Inv. nr. KP 4, KP 7a, KP 7b, KP 8, KP 29 & KP 30

SEKS TYRKERKOPPER AF PORCELÆN
DEN KONGELIGE PORCELAINSFABRIK, 18. ÅRHUNDREDES
SLUTNING

H: 4,3 – 5 CM

I slutningen af det 18. århundrede startede man en produktion af små, hankeløse og halvkugleformede kopper uden tilhørende underkopper på Den Kongelige Porcelainsfabrik. De gik under navnet *tyrkerkopper*.¹ Inspirationen kom fra porcelænsfabrikken i Meissen, der siden begyndelsen af 1720'erne havde fremstillet de såkaldte *Türkenkoppchen* eller *Türkenbecher*. Andre fabrikker i Tyskland fremstillede lignende kopper, der var skabt til at indeholde en mørk, intens kaffe.

De seks tyrkerkopper i Davids Samling viser den variation, der var i dekorationerne. Kopperne blev oftest dekoreret med stiliserede blomster og/eller blade, bl.a. med det såkaldte '*indianske maleri*' (KP 5 a-b). Farvepaletten var broget, men dog begrænset til jernrød, purpur, blå og guld. Enkelte af tyrkerkopper har en blomst i bunden af koppen.

Desværre ved vi meget lidt om tyrkerkopperne fra Den Kongelige Porcelainsfabrik. Sandsynligvis drømte man om at påbegynde et handelseventyr, som det man havde på Meissen-fabrikken, hvor man eksporterede tyrkerkopper til Det Osmanniske Rige. Men meget tyder på, at det forblev en drøm i Danmark: Til trods for en stor produktion af tyrkerkopper, er der ikke dokumenteret noget større salg – hverken internationalt eller nationalt.²

- ¹ Der er tvivl om, hvornår produktionen påbegyndes. Ifølge brændingslisterne har de ikke været fremstillet før 1779. Se Bredo L. Grandjean: *Kongelig Dansk Porcelain: 1775-1884*, København 1962, s. 251.
- ² I 1784 optælles fabrikkens beholdning til at rumme 6000 brogetmalede, 123 udekorede og 579 blåmalede tyrkerkopper. I 1800 lyder magasinoptællingen på 5114 tyrkerkopper. Bredo L. Grandjean: *Kongelig Dansk Porcelain: 1775-1884*, København 1962, s. 251.

Publiceret i:

Bredo L. Grandjean: *Kongelig Dansk Porcelain: 1775-1884*, København 1962, s. 27, 251–252;

Dansk kunst og kunsthåndværk, Davids Samling, København 1972, s. 17, 19;

Verner Jul Andersen: *Dansk kunst og kunsthåndværk*, Davids Samling, København 1983, kat. 4–8, s. 16;

Lauritz G. Dorenfeldt: *Kongeligt porcelæn: brogetmalet porcelæn fra Den Kongelige Porcelainsfabrik 1775-1810*, København 2016, s. 83–84;